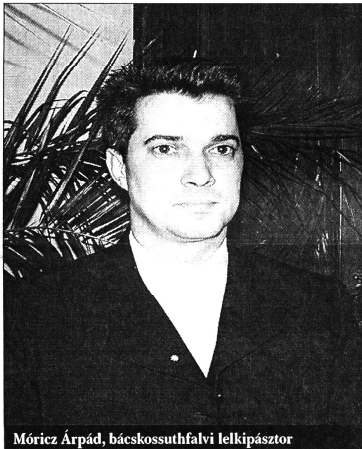

Egyházi vagyon

Bácskossuthfalván a föld és az ingatlanok is visszakerülhetnek az eredeti tulajdonoshoz

Nem túl sok az információ az egyházak vagyonának visszaszármaztatása körüli fejleményekről. A bácskossuthfalvi gyülekezet a törvénynek megfelelően minden szükséges dokumentumot beadott a II. világháború utáni elkobzott egyházi vagyon visszaigénylése céljából, és az ősz folyamán két tárgyalást is lefolytattak Belgrádban. A jelek szerint, amennyiben egyezsége jutnak helyi szinten, akkor a jelenlegi nyugdíjasotthon és a település óvodájaként működő épület is visszakerülhet a református egyház tulajdonába.

– 2007-ben kaptuk azt a feladatot, szeroznünk be azokat az okmányokat, amelyek bizonyítják, hogy 1945-ben vagy a későbbiek során bármilyen végzés alapján mit vettek el a református egyháztól – kezdte a történetet Lestár János, az egyház gondnoka. A lelkesítő irodában a hivatalos dokumentumok vaskos paksamétáját elővéve, felváltva mesélnek eddigi fáradozásai eredményeiről Móríc Árpád lelkipásztorral, aki mindenekelőtt elődjének előrelátó tevékenységére hívta fel a figyelmet.

Móríc Árpád, bácskossuthfalvi lelkipásztor

– Szép emlékü elődömet, Kiss Antal esperes urat kell mindenekelőtt megemlítenem, aki, azt kell mondanom, minden papírost egészen 1945-ig visszamenőleg nagyon hűségesen őrzött, és maradéktalanul átadta, ami-

A nyugdíjasotthon épülete

kor 1998-ban átvettem a hivatalt. Akkor még nem tudtuk, hogy mikor lesz szükség rájuk, de ő ötven évig reményességgel őrizte ezeket a dokumentumokat. Azt is megemlíteném, hogy

amikor az ingatlanokat egy tollvonással elvették, minden egyes végzésre fällbebezett. Mostanság sokszor a titói gondolat jut az eszembe: „Tude nećemo, a naše ne damo!” (A másét nem akarjuk, de a miénket nem adjuk!) Ezt mondjuk mi is, hiszen semmit nem akarunk, ami a másé, csak

a magunkét kérjük.

– 2007 táján tehát a kész iratsomót, amit megőrzött az esperes úr, fénymásoltuk, és elküldtük Belgrádba. Ha jól tudom, az első között beadtuk a Vagyon-visszaszármaztatási Igazgatóságához. Ott is huzavona volt, mert a törvényt meghozták, de az igazgatóságot még nem hozták létre. Azután megindult lassan az adminisztráció, és most már két tárgyalási meneten túl vagyunk, két ízben voltunk Belgrádban, és az eredmények lassan körvonalazódnak.

■ Minden település gyülekezete önállóan képviseli az ügyét?

– Az a központi egyházi útmutatás, utasítás érkezett, hogy ezt nem az országos református egyház rendezi, hanem mindenki intézze a maga gyülekezetének dolgát. Nekünk van fogadott ügyvédünk Tölgyesi István topolyai ügyvéd személyében, aki szintén szívén viseli a dolgot, vele készítettük elő a tárgyat, de az induláshoz óriási könnyebbséget jelentett a Kiss Antaltól származó rendezett örökség. Belgrád emellett még telekkönyvi kimutatókat kért, mindenféle iratokat, kilincselni, fizetni kellett, egy csomó tortúrával járt az ügy.

■ Mikor volt az első tárgyalás?

– Az első találkozóira idén szeptember 1-jén került sor. Előtte telefonon értekezünk, elfogadatlank voltak, és ezt tapasztaltuk akkor is, amikor szemtől szemben találkoztunk. A belgrádiak maximálisan segítőkészek voltak irányunkban. A tárgysorozat keretében az elvett épületek szerepeltek, amelyeknek egyik része még áll, de a valamikori

dőjelet hagyott maga után, és olyan épületek, amelyek közmunkából, közadakozásból épültek fel ebben a faluban, például a falusi mozi- és színháztermek, simán privatizálva lettek, és ezt szem előtt tartva állunk ki az ügyünkért. A helyi közösség, a nyugdíjasok, az iskola és az óvoda képviselőivel is beszélgettünk, elmondtuk, a mi szándékunk az, hogy a továbbiakban is folyhasson az épületekben az a tevékenység, ami eddig. Mi, helybeliek még Belgrád elébe is mehetünk, tehát ha mi, érintettek megegyezésre tudunk jutni, azt, mint a bírónó mondta, Belgrád elfogadja.

■ A föld visszaszármaztatásával kapcsolatban mi a helyzet? Ha jól tudom, már használják a földet.

– Erről október 21-én volt tárgyalásunk, és a Földművelési Minisztérium képviselője is jelen volt, aki ellenezte a javaslatunkat, de a fölhozott érveink alapján megegyeztünk. A komaszáció tekintetében szerencsés helyzetben vagyunk, mert úgy állnak a földek, hogy

A mai óvoda épülete egykor a református iskola épülete volt

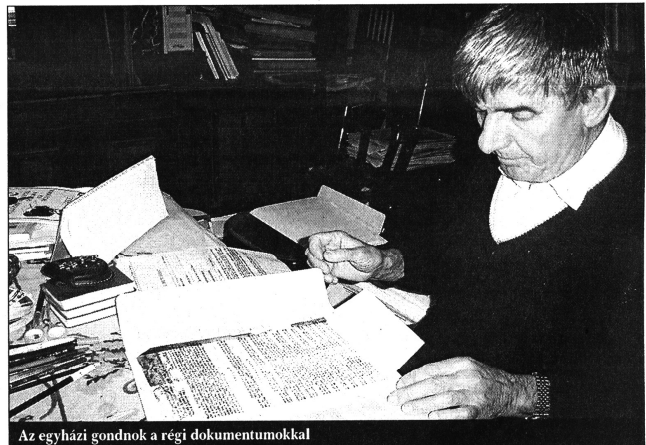
a nyugdíjas egyesület által használt épület.

– Az az alapállásunk, hogy az őseink iránti tiszteletből mindenre igényt tartunk, mert ezt valaki fölépítette, céllal használta, és minket nem jogosított fel senki arra, hogy ezekről lemondjunk. Azért harcolunk, küzdünk, hogy ez visszakerüljön. A már nem létező épületek esetében megfelelő kárpótást kérünk. Mi azt látjuk megoldásnak, hogy termőföldet kérünk cserébe, a létező épületeknek pedig a tulajdonjogát szeretnénk visszakapni, mert azt tapasztaltuk az elmúlt időszakban, hogy a privatizáció igen sok kér-

visszaadhatók, a termőföldet egységes területen kapjuk vissza. A topolyai és a kishegyesi község élen jár ebben a kérdésben, hiszen a törvény adta lehetőséggel élve már két éve visszazadták a földeket, tehát már használjuk, most csak azt várjuk, hogy a tulajdonjog visszazálljon az egyházra.

Már két éve visszaadták a földeket, tehát már használjuk, most csak azt várjuk, hogy a tulajdonjog visszazálljon az egyházra

A lelkes úr végül még egyszer kihangsúlyozta, hogy legjobb reménységük van afelől, hogy az épületek esetében is a megoldás felé közelednek, hiszen nyitottság és közös útkeresés tapasztalható az érintett felek között.

Az egyházi gondnok a régi dokumentumokkal

– Az az alapvető elgondolásunk, hogy ami működik, azt nem akadályozzuk. A falut zömében reformátusok lakják, tehát mind az idős emberek, mind az óvodások zöme református. A közösség érdekét is szem előtt tartjuk, nem érdekünk, hogy az óvodának bármilyen szinten sérüljön a működése.

Mi az őseink iránti tiszteletből mindenre igényt tartunk, mert ezt valaki fölépítette, céllal használta, és minket nem jogosított fel senki arra, hogy ezekről lemondjunk

Bácsúszákor még arról esett szó, hogy a második világháborút megelőző időszakban az egyház meghatározó társadalmi tényező volt. Amíg erőszakkal az ateista kommunista hatalom nem vetett ennek gátat, nem szétvált a társadalmi mozgásokat az egyházi mozgásoktól. A temetőket, az iskolákat, egyházi tulajdonban voltak. Mi semmi egyebet nem akarunk, mint hogy ez az összetartozás meglegyen. Sajnos az emberek egy részében érezzük az ódkodást, mert nem látják a régmúltat, amikor ez természetes volt.

■ HERCEG Elizabeta